

Bosnia and
Herzegovina
Bosna i
Hercegovina

Republic of
Croatia
Republika
Hrvatska

Montenegro
Crna Gora

Republic of
Serbia
Република
Србија

Regional
Housing
Programme

ZAVRŠNA IZJAVA PARTNERSKIH ZEMALJA REGIONALNOG STAMBENOG PROGRAMA

Mi, predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Republike Hrvatske, Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore i Komesarijata za izbeglice i migracije Republike Srbije, sa velikim zadovoljstvom objavljujemo da danas proslavljamo uspješan završetak zajedničkog Regionalnog stambenog programa (RSP).

RSP je rezultat zajedničkog nastojanja i šireg političkog dogovora ugrađenog u ministarske deklaracije iz 2005. i 2011. godine u okviru Sarajevskog procesa, sa ciljem da sveobuhvatno doprinesemo rješavanju produžene raseljeničke situacije preostale kao posljedica sukoba iz 1990-ih na području bivše Jugoslavije. Zajednički regionalni program trajnih rješenja za izbjeglice i raseljene osobe zasnovan je na relevantnom zakonodavstvu, nacionalnim strategijama i akcionim planovima partnerskih zemalja, kao i međunarodnim normama i standardima. Također, program je inspiriran našom posvećenošću i opredijeljenošću da blisko sarađujemo i koordiniramo aktivnosti kako bi se osigurala pravedna i održiva stambena rješenja za najugroženje izbjeglice i raseljene osobe, uz poštovanje njihovih neotuđivih individualnih prava da donesu konačnu odluku o izboru mjesta prebivališta i samim tim, svoje budućnosti.

Na bazi potreba za stambeno zbrinjavanje tadašnjih preostalih raseljenih osoba u regionu, kroz obnovljeno povjerenje između partnerskih zemalja i bitno unaprijeđenu prekograničnu saradnju, međusobno su razmijenjivani podaci s ciljem prepoznavanja zajedničkih prioriteta kao osnove na kojoj je ovaj program razvijen.

Zajednički regionalni višegodišnji program predstavljen je na međunarodnoj donatorskoj konferenciji u aprilu 2012. godine u Sarajevu. Tom prilikom, kao i kroz naknadne donacije, međunarodna zajednica je RSP pomogla sa 294 miliona eura. Od ovog iznosa, 238 miliona eura ili 81% obezbijedila je Evropska unija, a 56 miliona eura bilateralni donatori kao što su SAD, Njemačka, Norveška, Švicarska i Italija, kao i nekoliko drugih donatora.

Zahvaljujući ovim donacijama, upotpunjenim sa oko 50 miliona eura osiguranih vlastitim nacionalnim doprinosima, više od 11.300 korisničkih porodica ili blizu 36.000 osoba u četiri partnerske zemlje je dobilo sigurne domove, čime je uspješno okončano njihovo dugotrajno raseljenje. Time je period neizvjesnosti i čekanja na ostvarivanje osnovnog ljudskog prava, prava na dom i njegovo mirno uživanje, sada je iza njih.

Pored vidljivih i konkretnih rezultata obnove i izgradnje stambenih jedinica za najugroženje porodice, RSP je u konačnici izbjeglim i raseljenim osobama omogućio i pristup ličnim dokumentima, komunalnim uslugama, ekonomskim prilikama, kao i socijalnim pravima, kako bi se osigurala njihova trajna i održiva (re)integracija u lokalne zajednice. Regionalni stambeni program je također dao važan doprinos ispunjavanju nacionalnih obaveza Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije u smanjenju siromaštva, socijalnoj inkluziji i ekonomskom osnaživanju, što su sve zahtjevi za ove tri zemlje u procesu pridruživanja EU.

The Regional Housing Programme is financed and supported by the international community

The Regional Housing Programme (RHP) was established to provide durable housing solutions to vulnerable refugees and displaced persons following the 1991-1995 conflicts on the territory of former Yugoslavia. The RHP is implemented by Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro and Serbia and mostly financed by the international donor community. The main donor is the European Union. The other donors are the United States of America, Germany, Norway, Switzerland, Italy, Denmark, Türkiye, Luxembourg, Spain, Cyprus, the Czech Republic, Hungary, Romania and the Slovak Republic.

Bosnia and
Herzegovina
Bosna i
Hercegovina

Republic of
Croatia
Republika
Hrvatska

Montenegro
Crna Gora

Republic of
Serbia
Република
Србија

Regional
Housing
Programme

Saradnja između institucija naših zemalja pokazala se ključnom za uspjeh ovog programa i doprinijela je ne samo dobrobiti najugroženijih izbjeglih, raseljenih osoba i povratnika, nego i obnovi međusobnog povjerenja, promociji mira i koegzistencije, a time i stabilnosti u regionu. Stoga je RSP jedinstven program postkonfliktne obnove koji zahvaljujući demonstriranoj političkoj odlučnosti i odgovornosti, može služiti kao model za rješavanje drugih raseljeničkih situacija.

Možemo biti ponosni što nakon realizacije ovog programa imamo tako veliki broj zadovoljnih korisnika koji su okončali svoje dugotrajno raseljenje. Sve učesnike RSP-a naročito raduju brojne pozitivne priče i izjave korisnika o ostvarenim snovima i nadama nakon godina neizvjesnosti i čekanja na stambeno rješenje i druga zagarantirana prava koja su im kroz ovaj program osigurana.

Našim korisnicima dugujemo iskrenu zahvalnost na ogromnom strpljenju i upornosti, ali i na ukazanom povjerenju, što nam je omogućilo da s uspjehom realiziramo njihove trajne stambene i druge potrebe, na održiv način.

I ovom prilikom posebno se zahvaljujemo donatorima RSP-a koji su prepoznali našu odlučnost i iskrenost da se ovi važni ciljevi u našim zemljama ostvare kroz zajedničke i međusobno usklađene aktivnosti, na osnovu međunarodnih sporazuma, kao i domaćeg zakonodavstva svake od partnerskih zemalja.

Pored donatora, za RSP je neprocjenjiva korist od uloge Razvojne banke Vijeća Evrope (CEB), Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i Organizacije za evropsku sigurnost i saradnju (OSCE) koji su bili bliski i ustrajni partneri tokom kreiranja i implementacije ovog Programa čiji rezultati će se zabilježiti kao najvitalniji doprinos postkonfliktnoj obnovi u regionu.

Svjesni smo da je RSP ostao djelimično nezavršen u nekim od partnerskih zemalja. U tom kontekstu, ovim putem potvrđujemo da ćemo, vlastitim sredstvima, adekvatno stambeno zbrinuti preostale izabrane porodice kojima stambeno rješenje nije moglo biti osigurano kroz RSP. Ujedno, potvrđujemo da će stambene jedinice izgrađene u okviru RSP-a biti rezervirane za osobe koje ispunjavaju kriterije Regionalnog stambenog programa, dok god takva potreba bude postojala.

Na kraju, ponovno potvrđujemo obaveze naših vlada da pružaju zaštitu i unaprijeđuju prava preostalih izbjeglih, interno raseljenih osoba i povratnika, uključujući i postojeća individualna prava i osiguraju svu neophodnu političku, materijalnu, pravnu, socijalnu i drugu podršku potrebnu za okončanje njihovog raseljenja i dajući im mogućnost da žive kao ravnopravni građani u našem društvu, bez diskriminacije u bilo kojem obliku.

Sarajevo, 29. novembra 2023. godine

The Regional Housing Programme is financed and supported by the international community

The Regional Housing Programme (RHP) was established to provide durable housing solutions to vulnerable refugees and displaced persons following the 1991-1995 conflicts on the territory of former Yugoslavia. The RHP is implemented by Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro and Serbia and mostly financed by the international donor community. The main donor is the European Union. The other donors are the United States of America, Germany, Norway, Switzerland, Italy, Denmark, Türkiye, Luxembourg, Spain, Cyprus, the Czech Republic, Hungary, Romania and the Slovak Republic.